STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Asmeniniai finansai	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Jonas Mekšraitis	Ekonomikos ir verslo administravimo fakultetas Saulėtekio al. 9, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Individualios studijų programos

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Nuotolinė	Rudens semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):** nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas
Dalyko tikslas yra suteikti pagrindines asmeninių finansų valdymo žinias bei gebėjimus, ugdyti studentų finansinį raštingumą, analitinį ir kritinį mąstymą, gebėjimą analitiškai spręsti finansines problemas, atpažinti finansines rizikas ir kritiškai vertinti priimamus taupymo, skolinimosi ir investavimo sprendimus, siekiant asmens tikslų ir finansinės gerovės.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Žinos ir gebės tinkamai taikyti svarbiausias asmeninių finansų valdymo teorijas. Gebės tinkamai tarpusavyje sieti asmeninių finansų sąvokas ir reiškinius bei priimamus su asmeniniais finansais susijusius sprendimus.	Paskaitos, seminarai: aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija, situacijų analizė ir pan.).	Kiekybinių uždavinių tarpinis atsiskaitymas. Egzaminas (atvirojo ir uždarojo tipo klausimai) virtualioje mokymo aplinkoje
Gebės grupėje analizuoti praktines asmeninių finansų situacijas, nustatyti pagrindines finansines problemas ir prioritetus, parinkti bei argumentuotai pagrįsti tinkamus finansinius sprendimus.	Grupinė praktinių atvejų analizė, sprendimų rengimas, pristatymas ir žodinis pagrindimas seminarų metu.	Grupinės atvejo analizės ir jos žodinio pagrindimo vertinimui taikomas apibendrinamasis vertinimas pagal nustatytus vertinimo kriterijus.
Gebės kritiškai įvertinti kitų pateiktus finansinius sprendimus, nustatyti jų stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti taikomas prielaidas ir galimas alternatyvas bei argumentuotai	Kitos grupės parengto atvejo sprendimo kritinis vertinimas, diskusija, argumentuotas grįžtamasis ryšys ir sprendimų gynimas seminarų metu.	Kitos grupės sprendimo kritinio vertinimo ir dalyvavimo žodinėje atvejo analizės diskusijoje vertinimui taikomas

vertinti sprendimų tinkamumą pasikeitus situacijos aplinkybėms.		apibendrinamasis vertinimas pagal nustatytus vertinimo kriterijus.
Gebės taikyti asmeninių finansų kiekybinius metodus, atlikti reikiamus skaičiavimus, interpretuoti gautus rezultatus ir juos panaudoti priimant finansinius sprendimus.	Kiekybinių uždavinių sprendimas, skaičiavimo metodų taikymas ir rezultatų interpretavimas.	Kiekybinių uždavinių atsiskaitymo vertinimui taikomas apibendrinamasis vertinimas pagal nustatytus vertinimo kriterijus

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Savarankiškai atliekamos užduotys**
Įvadinė paskaita	2						**2**		
1. Asmeninių finansų pagrindai. Asmeniniai finansai bei jų svarba. Pinigų esmė bei psichologiniai pinigų valdymo aspektai. Finansinės elgsenos teorijos.	4		2				**6**	**4**	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Kapoor, Personal finance Keown, Personal finance: turning money into wealth, p. 1-31; King, Personal finance: a practical approach, p. 1-14; Walker, Personal finance: building your future, p. 4-27
2. **Pajamų ir išlaidų valdymas.** Pajamų šaltiniai. Pajamų didinimo būdai. Darbo užmokesčio apskaičiavimas. Gyventojo pajamų apmokestinimas. Išlaidų kategorijos ir jų valdymas.	2		2				**4**	**4**	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Kapoor, Personal finance, p. 50-58; King, Personal finance: a practical approach, p. 15-17 Walker, Personal finance: building your future, p. 54-66
3. Asmeninis biudžetas. Biudžeto sudarymo esmė bei nauda. Biudžeto ir asmeninių finansinių ataskaitų sudarymas ir jų vertinimas.	2		2				**4**	**4**	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Kapoor, Personal finance, p.76-94; Keown, Personal finance: turning money into wealth, p. 33-64; King, Personal finance: a practical approach, p. 18-23; Walker, Personal finance: building your future, p. 66-76
4. Taupymas. Taupymo reikšmė ir tikslai. Santaupų dydis. Pinigų laiko vertė ir rizika. Finansinės kaupimo priemonės bei palūkanos.	2		2				**4**	**4**	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Kapoor, Personal finance, p. 136-165; Keown, Personal finance: turning money into wealth, p. 65-98; p. 141-172; King, Personal finance: a practical approach, p. 86-105; Walker, Personal finance: building your future, p. 30-51

5. Rizikos valdymas. Draudimo esmė bei draudimo rūšys. Pensijų sistema. Alternatyvūs pajamų šaltiniai.	4		2				**6**	**4**	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Kapoor, Personal finance, p. 304-404; p. 568-610; Keown, Personal finance: turning money into wealth, p. 299-380; King, Personal finance: a practical approach, p. 195-243; Walker, Personal finance: building your future, p. 246-275
6. Finansinė gerovė. Investavimas. Investavimo priemonės. Investicijų rizika ir grąža. Investavimo pagrindinės taisyklės.	8		2				**10**	**8**	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Kapoor, Personal finance, p. 406-560; Keown, Personal finance: turning money into wealth, p. 381-544; King, Personal finance: a practical approach, p. 125-194; Walker, Personal finance: building your future, p. 275-393
7. **Skolinimosi ypatumai.** Vartojimo strategijos. Kreditinės kortelės. Vartojimo paskolos. Išperkamoji nuoma. Būsto įsigijimas. Asmeninė kredito istorija.	4		2				**6**	**6**	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Keown, Personal finance: turning money into wealth, p. 173-298; King, Personal finance: a practical approach, p. 44-61; Walker, Personal finance: building your future, p. 108-191
8. Inovacijos ir tvarumas asmeniniuose finansuose.	2		2				**4**	4	Literatūros studijavimas [pagal poreikį]: Lietuvos banko interneto svetainės skiltis „Žalieji finansai“: https://www.lb.lt/lt/zalieji-finansai
Savarankiškas pasirengimas seminarams ir atsiskaitymams.								**24**	Studijų medžiagos kartojimas ir gilinimas, pasirengimas seminarų atvejų analizei ir kitų grupių sprendimų kritiniam vertinimui, kiekybinių uždavinių sprendimo praktika, savarankiškas papildomos informacijos nagrinėjimas bei pasirengimas tarpiniam atsiskaitymui ir egzaminui.
Egzaminas	2						**2**	**20**	
Iš viso	**32**	**0**	**16**	**0**	**0**	**0**	**48**	**82**	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Atvejų analizė, jos pristatymas ir kritinis vertinimas	50%	Seminarų metu.	Seminarų metu studentai grupėse analizuoja pateiktas praktines asmeninių finansų situacijas ir parengia savo sprendimus. Grupės atsitiktinai suporuojamos, kiekviena grupė diskusijos metu pristato ir pagrindžia savo sprendimą bei kritiškai vertina suporuotos grupės pateiktą sprendimą. **Situacijos ir sprendimų analizė (40%):** gebėjimas nustatyti esmines finansinės situacijos problemas, prioritetus, taikomas prielaidas bei įvertinti siūlomų sprendimų tinkamumą ir galimas alternatyvas. **Argumentavimas (40%):** gebėjimas savo poziciją nuosekliai pagrįsti pateiktais duomenimis, studijų metu nagrinėtais principais, finansine logika bei įvertinti galimus sprendimų privalumus, trūkumus ir kompromisus. **Dalyvavimas diskusijoje (20%):** gebėjimas argumentuotai atsakyti į klausimus, reaguoti į pateiktus argumentus ar prieštaravimus bei prireikus įvertinti, kaip išvados keistųsi pasikeitus situacijos aplinkybėms.

			Semestro metu vyksta 8 seminarai, iš kurių 6 seminaruose vykdomas vertinimas. Seminarų metu atsitiktinai parinktos grupių poros yra vertinamos pagal aukščiau nurodytus kriterijus. Galutinį šios vertinimo dalies rezultatą sudaro seminarų metu gautų grupės įvertinimų vidurkis, sudarantis 50 proc. galutinio studijų dalyko įvertinimo.
Kiekybinių uždavinių tarpinis atsiskaitymas	20%	Seminaro metu, virtualioje mokymo aplinkoje	Studentai individualiai sprendžia kiekybinius asmeninių finansų uždavinius, taikydami studijų metu nagrinėtas formules ir skaičiavimo metodus. Vertinama: 1. tinkamas skaičiavimo metodo ir formulės pasirinkimas; 2. skaičiavimų tikslumas; 3. gautų rezultatų interpretavimas; 4. gebėjimas pritaikyti gautus rezultatus konkrečiai finansinei situacijai. Užduotys sudaromos iš iki atsiskaitymo nagrinėtų asmeninių finansų temų. Atsiskaitymas vykdomas nuotoliniu būdu virtualioje mokymo aplinkoje.
Egzaminas	30%	Egzaminų sesijos metu, virtualioje mokymo aplinkoje	Egzaminas vykdomas nuotoliniu būdu virtualioje mokymo aplinkoje. Egzamino metu vertinamos studento teorinės žinios, pagrindinių asmeninių finansų sąvokų ir principų supratimas bei gebėjimas juos taikyti praktinėse situacijose. Egzaminą sudaro uždarojo ir atvirojo tipo klausimai. Uždarojo tipo klausimais tikrinamas pagrindinių sąvokų, principų ir jų tarpusavio ryšių supratimas. Atvirojo tipo klausimais vertinamas gebėjimas paaiškinti, argumentuoti ir pritaikyti studijų metu įgytas žinias pateiktose situacijose. Egzamino klausimai apima visą studijų dalyko medžiagą.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Kapoor, J. R.; Dlabay, L. R.; Hughes, R. J.; Hart, M. M.	2022	Focus on personal finance: an active approach to help you achieve financial literacy	7th edition	New York: McGraw-Hill
Keown A. J.	2014	Personal finance: turning money into wealth	6th edition	Harlow: Pearson
King, J.; Carey, M.	2014	Personal finance: a practical approach		Oxford: Oxford University Press
Walker, R. B.; Walker, K. P.	2013	Personal finance: building your future		New York: McGraw-Hill Irwin
Kapoor, J. R.; Dlabay, L. R.; Hughes, R. J.	2012	Personal finance	10th edition	New York: McGraw-Hill
Papildoma literatūra				
Kahneman, D.	2016	Mąstymas, greitas ir lėtas		Vilnius: Eugrimas
Jurevičienė, D.	2015	Asmeninių finansų dimensija		Kaunas: Vitae Litera
Farnoosh, T.	2012	Financial literacy		Upper Saddle River: Pearson
Varanauskienė, J.	2009	Pinigų medis		Vilnius: Versus aureus
Jurevičienė, D.	2008	Asmeninių finansų pagrindai		Vilnius: Technika

DĖL DALYKO LAIKYMO EKSTERNU

Pažymėti ☒				**Jei leidžiama, pateikti sąlygas**
Neleidžiama	☒	Leidžiama	☐	

DĖL GENERATYVINIO DIRBTINIO INTELEKTO (GDI) ĮRANKIŲ („CHATGPT“ AR KT.) NAUDOJIMO STUDIJUOJANT DALYKĄ:

Pažymėti ☒				**Jei leidžiama, pateikti sąlygas, kt.**
Neleidžiama	☐	Leidžiama	☒	Generatyvinio dirbtinio intelekto priemones leidžiama naudoti seminarų metu rengiant grupinės atvejo analizės sprendimus, kaip pagalbinę informacijos paieškos, idėjų generavimo ar sprendimų tikrinimo priemonę. Studentai atsako už pateikiamos informacijos tikslumą, pagrįstumą ir galutinį sprendimą. Generatyvinio dirbtinio intelekto priemonėmis naudotis draudžiama tarpinio atsiskaitymo, egzamino bei seminarų vertinamos žodinės dalies (pristatymo, gynimo ir kritinio vertinimo) metu.